

Підсекція «Менеджмент організацій та адміністрування»

УДК 006.034 (477)

ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ МІЖНАРОДНОЇ СТАНДАРТИЗАЦІЇ»

Асп. Л.Ю. Валага

Наук. керівник доц. С.М. Бондаренко

Київський національний університет технологій та дизайну

Незаперечним фактом є те, що економічна ефективність міжнародної стандартизації як категорія та показник для оцінки, не знайшла свого відображення в законодавчих актах та державних програмах, які забезпечують удосконалення й регулювання системи технічного регулювання в Україні. У зв'язку з цим виникає об'єктивна необхідність у подальшому вдосконаленні понятійно-категоріального апарату поняття «економічної ефективності міжнародної стандартизації».

При дослідженні англомовної літератури виявлено, що єдиного підходу до визначення категорії «економічна ефективність міжнародної стандартизації» як серед вчених, так і серед економістів-практиків не має. Зокрема, трактування цього поняття різними зарубіжними вченими і науковцями є досить різноманітними, більшість з них досить абстрактно та недостатньо повно розкривають зміст цього поняття.

Проаналізувавши існуючі на сьогодні визначення категорії «економічна ефективність міжнародної стандартизації», можемо виділити два основні підходи. Перший підхід характеризує економічну ефективність міжнародної стандартизації як співвідношення результатів та витрат (кількісна характеристика ефективності).

У другому підході, поняття «економічна ефективність міжнародної стандартизації» крім кількісних характеристик, таких як результати та витрати, передбачає досягнення поставлених завдань (мети), що можна назвати якісною характеристикою цього поняття.

Однак, ефективною діяльністю органів зі стандартизації може бути лише при досконало розробленій та правильно впровадженій системі управління. Це робить доцільним розгляд та дослідження поняття «економічна ефективність стандартизації» як управлінської категорії.

На нашу думку, цю категорію не можливо повністю описати одним реченням, але при цьому на основі існуючих тлумачень можна визначити її в широкому та вузькому розумінні, що ми пропонуємо зробити вперше. Отже, базуючись на сформованих нами підходах, визначимо поняття «економічної ефективності міжнародної стандартизації» в широкому розумінні як стан успішності функціонування системи стандартизації для досягнення встановлених завдань в економічній, технічній, науковій та інноваційній сферах та забезпечення адаптації системи до ринкових умов функціонування. Таке визначення буде якнайповніше відображати сутність даного поняття. Адже, в такому контексті категорія «економічна ефективність міжнародної стандартизації» відображатиме відношення досягнутих результатів до намічених цілей. Це надасть нам оцінку та можливість впливати не тільки безпосередньо на процес управління стандартизацією, але й на всю діяльність системи технічного регулювання в цілому. Якщо раніше ефективність стандартизації розглядалась лише з техніко-економічної точки зору, то в сформованому нами визначенні вона являє собою управлінську категорію.

З іншого боку, економічну ефективність міжнародної стандартизації у вузькому розумінні можна визначити як категорію, що відображає результативність процесу управління системою стандартизації для досягнення бажаного ефекту в мікро- та макроекономічному середовищі.